

, سشاز خشونت خانوادگی

ی که این روزها در جامعه ما بسـ . بطرح میشود، در موردمیزان و علل خشونت در سطح جامعهٔ استُ. یکی از مَهْمَترین حوزُههایُ این خشونتها، خشــونت در خانواده است که علل مختلفی دار د. در این بحث کوتاه در حد ت طرحموضوع به اصلی ترین علت هااشار ُ ممی کُنم؛ طبیعی است که راههای مقابله با در گیری های درون خانواده هم به جلوگیری از بروز این علتها برمی گردد. در گیری هایی کــه اعضای خانواده شاکی و متهم هستند و رفتارهایی که نسبت به هم یا علیه هم انجام میدهند، درونخانواده است و به عبارتی هر دو طرف خشونت، اعضای ۔ ـتندكــهُ به دلايــل مختلف یک خانواده ه.... ی — در گیر میشــوند.مهم ترین عل باهیم در نیرمی سووندمههر برین علب برور خشونتهای خانوادگی، بی اعتبار شدن اسناد شفاهی در محاکم قضایی و دفاتر دادرسی است. در دورههای گذشته یاحتی در دوروفعلی خیلی پیش می آید که در خاتوادها قول و قرارهایی گذاشته می شود که اساسا شفاهی است و برگه و دستنویســی به واسـطه آن نوشته و مکتوب نمی شود. این قول وقرار هااغلب در مور د دارایی ها و بهرهبرداری های اعضای خانواده از حرف و قول شفاهی یکدیگر است؛ مثل پدری که در صحبت می گوید، این مغازه برای پسسرم است یا دخترانم می توانند از این خانه استفاده کنند. همین حرفهای ساده گاهی مشکل زا می شود و اعضا که شاید براساس حرف کسی روی آن ساب باز کردهاند، بهمشکل بُرمیخورند چون نر این میان برگه و نوشتهای نیست که قضاوت کند ادعای طرفین درست است یا اشتباه بخشی از خشونتهای خانوادگی اساسابراساس نوا شیفاهی بوده است که مثلا وقتی یکی ا: ری عضای خانوادهاز دنیامی رود خشونتها بهوجود بی آیند. در این رابطه بهتر است خانوادهها هر علاومبر بی عَنْباری آسَناد شفاهی، انگیزمهای ر اگرای مالی دیگری هم می تواند موجب بروز خ نرمیان خانواده شود و اعضای خانواده را در گیر کند؛ مثل ارث و میراث که بسیار دید

۔ سومین گروہ از دلایلی که نزاع های خانوادگی رگریگریگری کهند ســوءمصرف مواد مخدر در ت. هســـتند خانوادههایی که پدر، مادر، پسر یادختر خانواده به بیماری اعتیاد دچار ته اعتياد معضلي استٌ كه اختلالاتُ روانی و رفتاری بسیار بدی به جسای می گذارد و اُغلبُ كَانونَ آرام خانوادههـــا را تحت تأثير قرار مى دهد. به همين دليل اســت كه شاهد از هم وقتی یکی از اعضًای خانــواده، معتاد به مصرف بوادمخدر است، صرف نظر از این که چه موادی ــرف مُی کند،اصُطلاحًا نُشــَنْگی و خماری ر - کی - برت مصرفموادباافزایشمراتبمصرفبررفتارهای فردى واجتماعي شخص معتاد تأثير مي گذاردو ر صرب محیط خانواده را برای دیگر اعضا ناامن می کن و نهایتا منجر بهبروز خشونت و در گیری های

شده که موجب تیرهوتارشدن روابط خانوادگی

خُانوادگیمیشود. چهارمین گروهعللی کهمنجربه در گیریهای خانوادگی میشود، در گیریهای زن و شوهری ر کی این کر این کرد کرد. است. پدیده هایی مثل خیانت در روابط زناشویی و بروز روابط خارج از خانه از طرف زن و شــوهر ر در رور ر بر کر بر کرد. باعث بروز اختلافهای زن وشوهری می شود که در موارد زیادی منجر به طلاق خواهد شد.

با تُوجَّه به ایسن صورتبندی کلیی، در کل می توان برای مقابله باخشونتهای خانوادگی که علتهای اصلی آن عنوان شد، راههای مختلفی به اصــول ُ اخلاقی و حفظ هم برگزید. پایبندی به اصبول اخلاقی و حفظ تحکیم روابط خانواده کهاز گرایش افراد به اعتیاد یا خیانت تا حدامکان جلوگیری کند، می تواند به کم شدن خشونتهای خانوادگی کمک کند. به نظر می رسد بحث اصلی و اساسی در این رابطه پرسش از چرایی کمرنگشدن اصول و ارزش ها در جامعه ما است. پاسخ به چنین پرسشی درواقع ريشه يابي معلول هاو رسيدن به علل را اسازمی شود.

گفتو گویی درباره انتظارات اجتماعی و آرامش عمومی رامایی برای کشف سویدهای واقعی نتظارات اجتماعي ♦ دولت باید به تولید و طرح مطالبات اجتماعی کمک کند ▶ در ایران بحران ناکار آمدی و مدیریتی بهشکل مستمر باز تولید شده است ▶دولت باید مجال طرح مطالبات اجتماعی را فراهم آورد تا بتواند ماهیت و شکل واقعی آنها را بشناسد 111111111

توقع ومطالبه اجتماعي ازنظر شما چگونەمفھومىاست؟

نوقعات اجتماعي بهمطالباتي گفتهمي شودكه هصورت جمعی در دورههای مختلف در جامعه ب صورت بستی در حورستی در ستی در ستی شکل می گیرندو دولت و نهادهای قدرت، مرجع پاسخگویی و واکنش به آنها محسوب می شوند. رسور توقعات جمعی در حوزه جامعه شناسی سیاسی با دو گرایش تحلیل شده است. در یک گرایش این پُدیده ذیـل اصطلاح افکار عمومی مورد تحلیل قرار گرفته و در گرایش دیگری این نحلیل این موضوع مفیدتر و ثمربخش تر اس به این اعتبار؛ دریافت مااز تُوقَعاتُجمعی با فهم مااز نیروهای اجتماعی و پویایی های این نیروها سونددار دافراد براساس مشخصات مختلفی که پیرد-ارد. برخبرسی می دارندهی توانند به یک گروه سنی، جنسی، قومی و ... تعلق داشته باشــند. لاجرم براساس تجربه مشــترکی که در این موقعیت اجتماعی دارند، می توانند فهمی واحد و مشترک از وضع خود و دیگرانی که وضعی مشابه آنها دارند، پیدا کنند. .. ر ی بهاین تر تیباین فهم مشتر کمی تواند دستمایه پدیده های زیادی مانند همکاری، کنش های سنی دارند یا مطالباتی که زنان دارند را می توانُ مثال هایی در این موضوع به حساب آورد. البته محتمل استاين توقعات جمعى از مرزهاى اوليه شکل گیری خود چون سن و جنس، عبور کرده ومتراکم شودو حتی تغییر ماهیت دهدو به این

ترتیب مطالباتی که در سطح یک منطقه شکل می گیردمرزهای فراگیرتری دارد. مشخصات و چگونگی شکل گیری مطالبــات اجتماعـــی از نظر شــما چگونه

مطالبات جمعى دريك بستر اجتماعي می تیر دوربردوار بداوار دراری یک دروهر جاست. یک موضوع و حوزه مشخص دارد که بهواسطه تحریده مشتر ک شکل می گیرد، در عین حال محتمل است که در مسیر و به مرور زمان و بنا به دلایلی، این موضوع تغییر ماهیت بدهد و به عنوان مثال از قلصروی فرهنگی به قلمروی . سیاسی وارد شُــود. می خواهم بگویم مطالبات جمعــی دارای تایمینگ هســـتند و به همین ت هم هســت که موضوع سرمایه گذاری یروهای سیاسی قرارمی گیرند. با توجه به اینکه برای درک شرایط اکنون،

نیازمند آن هستیم که نگاهی تاریخی به

طرحنو-رضا نامجو إبگذاريد در همين آغاز كار چشهمان را آگاهانه روي بخش پيش از انقلاب اسلامي سال در ایران ببندیم و به یک مسأله ریشه ای در تاریخ بیشتر از سه دهه گذشته کشور بپر دازیم؛ مط انتظارات اجتماعی این موضوعی است که صفحات «طرحنو» می کوشدطی روزهایی روی آن تمرکز کند. اما

به همین مناسبت در «گپروز»امروز «طرحنو» گفت و گویی می خوانید با دکتر سلیمان پاک سرشت عضو بەھمىن مەسب. ھيأت علمى دانشــگاه بوعلى منظم و المقال المساورة و المورو الموروة المقال و المنطوع في الموادية و المساورة المساورة المساورة المساورة الم هيأت علمي دائستانكه وعلى سينا المراكز الما المساورة الما الما المساورة المساورة المساورة المساورة المساورة الم التقارات الواقع المساورة المساور ارايهمى كند خواندن اين گفتو گوبه خوبى مويداين ادع

> ســه دهه گذشــته بیندازیم و ببینیم ای تایمینگها، تغییــر ماهیت دادنهــا و از ت تا مطالبات جایی به جای دیگر رفتن های مطالبات جتماعی در این سی و چندسال چه وضعی داشتهاند،دراینموردهم توضیح بدهید.. اگر بخواهیم شکل گیری و تحولات مطالبات جتماعی را بررسی کنیم با یک مانع جدی واجمه بودهايسم يعنى آنچه كمه تحت عنوان بطالبات اُجتماعی در دههٔهای مختلف مه وده وامروزه بهعنوان دادههاى تاريخى مطالبات اجتماعی مورد بحث قرار می گیرد، الزاما همان مطالباتی نیستند که در واقعیت امر در زمان و مکان مرجع مشخصی شکل گرفته اند مثلا در دهـه اول انقلاب این مطالبـات عمد تا ناظر ود بر آشکار شدن نتایج و آثار مستقیم انقلاب .ر. رر و تغییراتی کـه به اعتبار انقـــلاب در عرصهها و ســـاختارهای مختلف کشـــور اتفاق افتاده بود. نولت ســـازندگی از متن مطالباتی ســربر آورد که متاثر از شــرایط بعد از جنگ و تکساحتی شدن تاثیرات انقلاب در حوزه سیاست، بهبود عه اقتصادي و رفاها جُتماعي را هدفُ قرار داده بود. در این مقطع ما با مطالبهای برای بازگشت به میرز برنامه ریزی و بحث توسیعه هماهنگ و متوازن مواجه هستیم. اگر به همین ر تیب ادامه دهیم، محصول این نگاه و ماحصل نلاش برای پاسخ دادن به این مطالبه، غفلت از عرصههای اجتماعی و مدنــی بود که باانتخاب دولت اصلاحات در انتخابات ریاست جمهوری سال ۷۶ تجلی پیدا کرد. ماحصل عملکرد دوره

بی تر دیده ساله مطالبات اجتماعی و حقوق شهروندی چندان مورد تو جوافاته شده کشاید طرح جندباره آن محلی از اعراب نداشــته باشــد لذا باید به دنبال منظری جدید برای طرح دوباره این موضوع حیاتی در جامعه كشت ومنظر تازهاى كهمابدان پرداخته ايم موضوع انتظارات اجتماعي به مثابه برآورنده وبرسازنده

اصلاحات و به نوعي پاسخگويي كه در اين دوره لبات سياسى ومدنى انج بود که از این دوره به بعد مفهومی به نام کار آمدی در کانون توجه مطالبات جمعی قرار گرفت. به نوعى اين مطالبات از قلمرو حوزههاى فعاليت نولت خارج و متمر کز بر کار اَمدی آن می شوند. يعُنى انتظَارىُ دربينُ شُهْرونُدان شَكَلَ مَى كُيرد ۔ مبنی بر این که بالاخــرہ بعد از دو دھــه باید از یک دولــت کار آمد برخــوردار بــود که آنچه می خواهد و می تواند را انجام دهد. به گمان من این مطالبه از ابتدای دهه ۸۰ به وجود آمد منتها به دلایلی که بحث مفصلی می طلبد و از آن جملـه به دلیل کنشـگری که نیروهای سیاسی در آن ایام داشتند و سرمایه گذاری که در بخشــی از بدنه جامعه انجام شد، به س یک نسوع سسادهانگاری در ارتباط بسا موضوع کار آمدی شــیفت پیدا کرد. اگــر روایتهایی که نزدیک به انتخابات، جاُری بودند را بررسی کنیم، متوجه میشـویم دغدغه کارآمدی و نقدى كــه به دولتهاي قبلي ميشــد عمدتا از ایسن ناحیه بود کسه آن دولتها نتوانسسته ودنــد کارهایی را کــه میخواســتند، انجام ر. دهند. دولت آقای احمدی نژاد از متن مطالبه کارآمدی پدیدار شــد اما در همیــن دام نیز گرفتار شد. سیاستهایی که در دولت او مانند ز بَین َبردن ســازمان مدیریت وَ برنامهریزی یا مانگز بن کردن آن باسفرهای استانی دنیال شد رواقع محصول خوانشی بود که ایشان از عوامل دروانع محصون حو<u>سی بر.</u> ناکار آمدی ماشین دولت داشت. ولی در عمل آنچه کهاتفاق افتاد تشدیدناکار آمدی بود. به نظر

رياستجمهورى اخير اتفاق افتادو دولت يازدهم قدرت, ادر اختیار گرفت. این مطالبه، مطالبه ای جدى استوبه نظر من بخش مهمى از تحولاتي که در آینده خواهیم داشت ناشی از شکل گیری و ر یاں بسطهمینمطالبهباشد. در صورت امکان با همـــان نگاه تاریخی که با

موضُوع داُشتید به برخی از مطالباتُ و انتظارات که در طول این سه دهه ایجاد شدهاند اما پاسخ ر کری ہی۔ مناسبی دریافت نکر دہاند اشارہ داشتہ باشید و در ادامہ شــرایط امروز را هم ترسیم کنید.. به مطالبات متعددی در این ارتباط می توان اشارہ کرد اما بیشترین ناکامی به باور من در ارتباط با مطالبات قومی و کار آمدی دولت بوده است. مطالبات گروههای قومی یکی از جدی ترین . ۔ ۔ رار کی ۔ یکر دی ا مطالباتی است که باوجود پتانسیل های مختلفی که در اسـناد بالادســتی برای تأمین آن وجود ر داشـــته، خیلی مورد توجه قرار نگرفته اســت. درضمن زمینه!جتماعی طرح مطالبات قومی یز دستخوش تغییر شده و جامعه ایرانی به ویژه در دهه اخیر از چنان فرهیختگی برخوردار شِ است که این مطالبات را می فهمد و در مورد آنها واکنش تخاصم آمیز یا حاکی از تخاصم نشــان حوز مهای مطالبات جامعه چندقومی ما است که بی پاسخ مانده و در بزنگاههای انتخاباتی خود ــمــی و تا انداز های یکد االبته به شكل موس ر . . . شــده و حتی به نظــر تکراری نشــان می دهد در حالی که در عمل و در واقع ممکن اســت آنه بر حمی کدار همی و دروی مستان سبت بهد متنوع باشند. بهعنوان مثال مطالبه برای اجرای یک مراسم قومی یا پایبنندی به چیک عرف یا یک مولفه فرهنگ قومی اگر در زمان مناسب خودش با پاسخ مناسب مواجه شود، چیزی در قلمرو فرهنگ است ومی تواند دارای فواید زیادی هم باُشدُ که توریسمُ فرهنگی از جملهُ آنهاست. با این وجود وقتی این مطالبات متراکم میشود : بین زیر بر کی ہے۔ تشخیص ماهیت و چیســـتی و منبَع آن دَشوار میشود و تبدیل به مطالبات کلاتی میشود که باسخگویی به آنهادشوار است و بعضاغیر ممکن جلوه می کند. بنابراین مُن اولین مطالبه ُجمعی مهم را در حوزه قومی میبینیم و فکر می کنم این مطالبات تشدید شده و پاسخ نگرفته است. مهم ترین مطالبه ای که به ویــژه در دولت آقای سههرین مصحبه ی به به ویسره دار تونت این روحانی جدی است، مطالبه کار آمدی است. این مطالبه نه فقط در مورد دولت ایشان، بلکه از اوایل دهه ۸۰ شکل گرفته است. انتظار آن است كُەدُولت آنچەراكەً مى گويدو مىخواھد، بتواند

ادامه د، صفحه ۱۰

اً رزوی آدمی است که در جهانی زندگی کند که

یک «مرد»، یک «زن»

ویک«گل»

صلح نوشت

ر (رارک پر از صلح باشد و مردم در کنار هم در آرامش زندگی کنند؛ این چیز غریبی نیست، اما متاسفانه می بینم كه تاچه اندازه دور از دسترس است.

۔ ۔ چہ مدر صور روسسوس سب بے گمان مین دلیل این کے در جھان کنونی صلحی در کارنیست و جنگ، دنیار اتسخیر کردہ این است که همان کسانی که شعار صلح می یں کارخانه های اسلحه سازی را نیے اداره می کنندو حمایتاز دیکتاتورهای جهان را در برنامه خوددارند، کسانی که با اســـتانداردهای دوگانه و برخوردهای متفاوت با جهان رفتـــار می کنند. در چنین جهانی است که آدمی شاهداین است که عربستان سعودی قش سردمدار مبارزه با تروریسم را برعهده می گیرد و خود را کشور آزادیخواه معرفی می کندیا داعش در ابتدای شکل گیری، نیروی عشایر و مبارز معرفی ی شـود و نتیجه آن خونریزی هایی است که این ی گسروه افراطی بسه راهانداخته ار عمده جنگ های جهان، مولود نظام ســرُ مایه داری افسا، گســـخته اســ محدوده مرزهای خود بلکه فراتر از مرزهای شـانُ ساماندهی می کند و در آن جا به عنوان حافظ صلح وارد ماجرا مىشـودُ و خُود را نيــروى نجات بخش

معرفے مے کند۔ . ت ت ین درحالی است که همه این واقعیت را می دانند که کسانی که القاعده، طالبان و داعش را پایه گذاری کردهاند کسانی هستند که به نُحوی از زَیر شنل این سُرمایهداری افسار گریخته بیرونُ آمدُ نر جنگ ایران و عراق ۸ســال رژیم بعثی را حمایت گردند و ابایی هم از این کار نداشتند و در کنار این کار دم از صلح می زدند. واقعیت این بسود که آنها _ . پروپی مانندایسران را مهار کنند یا مينُ سوريه؛ باايُنُ كه دولت سوريه، دولتُ چندان نمه كراتيكي نيست اما مُسالُهُ مَهم در اين است نمو تربیعی بیست سه ست مهه بر بین ست که دشـمنانش خیلی بدتر از آن هستند! منافعی در منطقه وجـود دارد که بخش اعظــم آن فروش ر تســلیحات نظامی است و باعث شــده که حامیان دروغین حقوق بشــر جنگهای خونینی را در این لقه به راه سنداز ند شور بختانه در این میان اخیار حاكى از اين هستند كه محرّوه افراطي داعش بافروش آثار باستانی و نفت منافع مالی خود را تأمین می کند وأن این است که خریداران این آثار و منابع نفتی چه کسانی هستند؟! آیا کسانی که کوچکترین مس ِارصدمی کنند چطور نمی دانند که خریداران چه کسانی هستند! و جواب قاطعی که می توان داد، این است؛ کسانی که رُستُ دمو کراسی خواهی گرفته اند

: سوداین خریدو فروش هایی نص اللَّي كه باز كُو كردم از منظر يك كارشناس سائل جهانی نیست چون چنین تخصصی ندارم ولی این حس مشتر کی است که هریک از ما آن را درک می کنیم؛ حس مشــترک از وقایعی است که همه آدمها آن را به نظاره نشسته اند

ٔ صرب هریک از ما آرزو داریم که در جهانی زندگی کنیم که صلح بر آن حکمفرما باشد و مردم در آن آزادانه زندگی کنند و محدودیتی برای افراد وجود نداشته باشد. صلح، آرمانی است که بشر همیشه در پی آن . بودەومتاسفانەتاكنونبەآندىستىنيافتەاستچون رر زیادهخواهی بشر به او این اجازه را نمی دهد؛ همیشه مانعی بوده بر سر راه کسانی که خیر خواه بشر بودهاند وسعی داشتند صَلح را همه گیر کنندهٔ تذکر ضُروری در این باب این است که منظور از زیاده خواهی مردم مفهوم عام مردم نیست بلکه این زیاده خواهی به وکلای مردم برمی گردد؛ مردمعـادی با هر بینش و اعتقادی مشغول زندگی خود هستند و مشکل از ین جا شروع می شود که افرادی خود را و کیل مدافع ین مردم معرفی می کنند (منظور از و کیل معنای مفهومي أن استوالزاماوكيل محلس وس صلح، أرماني استُ كُه بابرپايي أن همه افراد در دين ونحوه زندگی خود آزاد هســـتند و کسی در زندگی شُخصی افراد سرک نمی کشد و کسی هراس این راندارد که زیر ذرهبین است. اگر تمام این مولفه ها مُحقّقُ شونُد درواقع ما با شکل اَرمانی صلح روبه رو هستیم، آیاروزی فرامی رسد که نسلی از آدمی شاهد چنین صلحی باشد؟ برای پاسخدادن به این سوال پ جواب آری خیلی خوشبینانه است ولی آدمی به میدزنده است و همه ما امیدواریم که نسلی از بشر چنینَ روزهایی را زندگی کندُ داستان تصویریای ز جیمز تربر به نام «آخرین گل دنیا» وجود دارد که شُرایط اُدمی را به تصویر می کشد؛ هزار و چندمین جنگ جهانی به پایان رسیدو تنها یک «مرد»، یک «زن» و یـک «گل» باقی ماندنــد. زن و مرد به هم ری و چیت سی بهی متاری و حرب سی می رسند و گل را دیده، از زیبایی آن لذت می برند و از دواج می کنند و بچه دار می شوند تعداد بچه هازیاد می شود و دو طایفه را تشکیل می دهند، یک طایفه به کوهمی و ودطایفهای که در دشت زی ا خودفکر می کند کاش در کــوه زندگی می کرد و بلعکس طایفهای که در کــوه زندگی می کرده فکر کند در دشت می تواند زندگی بهتری داشته د.درنتیجهنظریه پردازان وقهرمانان آزادی بخش می کند در دشب ب دو طایفه به و حبود می آیند و حزب تشکیل ـدوارتش شـكل مى گيردو دوبـاره قصاً جنگها شروعَ می شود و بعد از سالیان سال ُجنگ، کل دنیااز بین می رودو تنها یک «مرد»، یک «زن»و یک «گل»می ماند!